כיתה א' | מדע וטכנולוגיה | שיעור 2 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

ראייה ושמיעה

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יתארו מה אפשר לדעת בעזרת הראייה: צבע, צורה, גודל
- התלמידים יבחינו בין צלילים חזקים וחלשים, גבוהים ונמוכים
- התלמידים יבינו שאור דרוש כדי לראות

📖 הסבר למורה

בעזרת העיניים אנחנו רואים צבעים, צורות, גדלים ותנועה. כדי לראות צריך אור: בחדר חשוך לגמרי לא רואים דבר. בעזרת האוזניים אנחנו שומעים צלילים, ומבחינים בין צליל חזק לחלש ובין צליל גבוה (כמו ציוץ ציפור) לנמוך (כמו תוף גדול). השמיעה עוזרת לנו גם להיזהר, למשל לשמוע מכונית מתקרבת או צפירה. יש אנשים שאינם רואים או אינם שומעים, והם נעזרים יותר בחושים האחרים, למשל קוראים בכתב ברייל בעזרת המגע או משתמשים בשפת סימנים.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: מגש וחפצים קטנים, קופסת נעליים עם חור, פנס, מפתחות

1. פתיחה: 'מה השתנה?' מציגים מגש עם חפצים, תלמיד יוצא, מזיזים חפץ אחד והתלמיד מגלה מה השתנה בעזרת הראייה.
2. ניסוי אור: מכסים קופסה ובתוכה חפץ ומציצים דרך חור קטן, עם פנס ובלי פנס. מסיקים שבלי אור לא רואים.
3. משחק שמיעה: התלמידים עוצמים עיניים והמורה משמיעה צלילים (מחיאת כף, קישקוש מפתחות, נקישה על שולחן). מנחשים מה שמעו.
4. מיון צלילים לחזק/חלש וגבוה/נמוך.
5. עבודה בדף העבודה.

💡 הערות למורה

חשוב להדגיש שלא מסתכלים ישר אל השמש ולא משמיעים רעש חזק ליד האוזן של אחר. כדאי להציג בכבוד אנשים עם עיוורון או חירשות ואת הדרכים שבהן הם מתמצאים. למתקדמים: לחפש בכיתה חפצים לפי שני מאפיינים, למשל 'עגול וכחול'.

📝 בדף העבודה

רואים ושומעים: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: רואים ושומעים

1. אור
2. את הצבע שלו
3. צפירה של אמבולנס
4. תוף גדול
5. כדי לשמוע מכונית או אופנוע שמתקרבים ולהיזהר.
6. כל שני צלילים מתאימים, למשל: שעון מעורר, ציפורים, דלת נטרקת.
7. לא נכון. בלי אור לא רואים.
8. מגע (קריאה בכתב ברייל באצבעות)